

JORDI PLAY

José Bové, la força del gal

Jordi Bigues, periodista

El passat 23 de juny va ser detingut a la seva llar José Bové. Malgrat les peticions d'indult signades per més de 600.000 persones, Bové haurà de complir una condemna en ferm de sis mesos. "M'hauran de venir a buscar a casa", havia declarat, i la policia va desplegar un operatiu sense precedents, pensant que s'havia organitzat un sistema que impedís la detenció del perillós pagès. Tal com va titular el rotatiu *Le Monde*, el motiu de la detenció va ser per l'exemple que dona a la societat: exigir el debat i plantar cara amb la desobediència civil i l'acció directa no violenta, una actitud que en Bové es remunta a algunes dècades enrere.

De fet, descobrir Larzac –el nom de les terres altes del Llenguadoc i la pàtria del Roquefort– va canviar la seva vida. Era l'any 1973 quan, acompanyat per la seva amiga Alice, es va incorporar a la lluita pacifista antimilitarista.

El motiu de l'arribada a la regió era oposar-se a l'ampliació d'un camp militar ja existent. Per això, José Bové va abandonar els seus estudis universitaris i va ocupar una granja abandonada, sense llum i sense més calefacció que la llenya. L'any 1981 el projecte militar va ser anul·lat gràcies a la intensa lluita duta a terme pels pacifistes. Ara, dues entitats cooperatives gestionen el 15% de les terres del nord de la regió que pertanyen, encara, a l'estat.

Convertit en un dels líders del moviment d'*alterglobalització*, l'any 1995 es

va incorporar com a únic ciutadà de l'estat francès a la campanya de Greenpeace en contra de les proves nuclears a Mururoa reanimades pel president Chirac. Tres anys després, va segar a Occitània un camp de blat de moro transgènic de la firma farmacèutica Novartis, acció per la qual es van iniciar tot seguit una sèrie de condemnes judicials i processos que van obrir un debat social sobre la imposició d'Organismes Modificats Genèticament (OGM) i la congelació d'aquests a l'estat francès. El 12 d'agost del 1999, a Millau (Occitània), la seva població natal, va desmuntar un establiment de l'empresa nord-americana McDonald's, en una acció directa no violenta anunciada. Allà va fer servir per primera vegada el neologisme de *malbouffe*. Irònicament, diu que

"primer vaig fer servir l'expressió *bouffe de merde* [buf de merda, literalment], i immediatament la vaig convertir en *malbouffe*, perquè sonava més educat". La *malbouffe* és menjar de qualsevol manera i es pot traduir com mala teca. Així va iniciar un debat sobre la qualitat dels aliments, de com s'han obtingut i a càrrec de què es fa el negoci de les multinacionals alimentàries (costos ambientals, socials i culturals).

La societat francesa projecta en Bové tot tipus de nostàlgies i esperances: un món rural idealitzat, l'esperança de frenar la mundialització sense drets i l'elogi del formatge artesà enfront de l'hamburguesa congelada. La seva capacitat de convocarà el va dur al Fòrum Social Mundial de Porto Alegre, al Brasil, d'on va ser ex-

pulsat i, en canvi, rebut amb honors l'any següent amb Lula al poder. Com a portaveu de Via Campesina, anima una coalició internacional que convoca els seus representants i seguidors a totes les cites internacionals, de Seattle a Cancún.

El mitjans de comunicació també han intentat ridiculitzar les seves formes d'acció, confonent-les amb el terrorisme i presentant-lo com un Àsterix, el llegendari protagonista dels dibuixos, i la seva resistència contra l'ocupació de l'imperi romà. El seu bigoti i tarannà són la presentació d'un pagès amb una sòlida formació com a sociòleg, analista i articulista. D'altra banda, el suport sindical a Confédération Paysanne ha crescut enormement, en una pagesia fins aleshores controlada per la dreta.

“La societat francesa projecta en Bové tot tipus de nostàlgies i esperances: un món rural idealitzat i l'esperança de frenar la mundialització sense drets”

José Bové és coautor amb François Dufour (vicepresident d'ATTAC) dels llibres 'El món no és un negoci' (2000) i 'L'agricultura explicada als ciutadans, Llavors de futur' (2003), editats per Pagès Editors.